

Johannes 7 – Samenvatting (Betacursus 07 - © 2005-2008 Deltacursus)

Het juiste moment om te handelen (7:1-13). Het juiste moment om te handelen was nog niet aangebroken (7:1-9). Jezus onttrok zich aan de schare omdat hij meer tijd samen met zijn discipelen wilde hebben. Hij wilde niet in Judea komen omdat de Joden hem wilden doden (5:18). Hij wist dat hij in Jeruzalem zou sterven – maar dan op de tijd door God bepaald. Zijn broers spoorden hem aan op te treden als hij een grote leider in de geschiedenis wilde worden (7:3-6). Maar Jezus antwoordde: “Ik ga *nog niet* op naar dit feest, omdat mijn tijd (het juiste moment) nog niet is gekomen (7:6,8).” *Jezus geloofde dat er voor elke handeling een juist moment was dat door God voor alle eeuwigheid bepaald werd.* Voor mensen die zonder God leven is elke tijd “goed” in hun eigen ogen. Zij geloven niet aan de werkelijkheid van God, aan zijn leiding gedurende dit leven of aan de zin van dit leven. Maar voor Jezus is er een juist moment om zinvol te leven en een juist moment om zinvol te sterven. ‘De wereld’ (1:9-10, betekenis f) die openlijk vijandig is tegen Gods Gezalfde (Psalm 2) wordt hier vertegenwoordigd door de Joodse godsdienstige leiders. Zij haatten alleen Jezus en de mensen die hun meningen verwierpen. Het juiste moment om te handelen was aangebroken (7:10-13). Jezus reisde ‘in het geheim’ (d.w.z. alleen, ’s nachts of langs onbekende wegen) naar Jeruzalem om niet onnodig een confrontatie uit te lokken. Hij werd gezocht en er werd over hem gefluisterd, want mensen waren bang door de godsdienstige leiders uit de synagoge verbannen te worden (9:22). Ook vandaag de dag nog worden mensen die zich niet onderwerpen aan de regels van machtige godsdienstige hiërarchieën uit hun gezin en uit alle maatschappelijke instellingen verdreven! Het Looftentenfeest duurde zeven dagen. Het was een dankzegging voor de oogst en tegelijk een vreugdefeest ter herinnering aan de uittocht uit Egypte (de Exodus) en Gods leiding gedurende de 40-jarige reis door de woestijn. Het was ook een verwachting van toekomstige zegeningen. Op elk van de zeven dagen was er een ceremonie waarbij water op het altaar uitgegoten werd ter herinnering aan het water uit de rots (Exodus 17:1-7) en de beloften in Jesaja 44:3, 55:1, 58:11. Daarom zei Jezus met gezag op de zevende dag: “*Zo zegt de Schrift: Rivieren van levend water zullen stromen uit het hart van wie in mij gelooft*” (7:38).

De opleiding van Jezus (7:14-18). Opleiding tot Joodse geleerdheid vond alleen plaats op een rabbijnse school en hoofdzakelijk door het bestuderen van de heilige geschriften. Het Oude Testament werd zelfs van buiten geleerd, een gebruik dat ook naar andere godsdiensten overgewaaid is. Als iemand niet op een erkende rabbijnse school gestudeerd had, werd zijn geleerdheid niet erkend en werd wat hij zei beschouwd als zijn eigen mening of verzinzels. Daarom weigerden de Joden verder naar Jezus te luisteren. Zij verhardden hun harten en wilden niet luisteren (vgl. Hebrëeën 3:15-16; 4:2). Jezus kende letters (geleerdheid) zonder dat hij een opleiding (op de Joodse manier) had gehad (7:15). Jezus had wel geleerdheid, maar die heeft hij niet van enige menselijke instelling geleerd en ook niet zelf verzonnen. Hij heeft het van zijn hemelse Vader geleerd (7:16; Jesaja 50:4-5). De Joden hielden geen rekening met het feit dat Gods onderricht alle onderricht op menselijke scholen en universiteiten verre te boven gaat! Alles wat Jezus leerde kwam van God. De Joden hielden ook geen rekening met het feit dat wie Jezus verwerpt daarmee gelijktijdig de God van de bijbel verwerpt (Lucas 10:16). Twee kwalificaties om het onderricht van Jezus Christus te kunnen beoordelen (7:17). • Een mens moet *de juiste houding hebben*, namelijk ‘streven te doen wat God wil’. Hij moet bereid zijn de wil van God te gehoorzamen (7:17; vgl. Hebrëeën 11:6). • En hij moet *het juiste doel hebben*, namelijk ‘uit zijn op de eer van wie hem gezonden heeft’. Hij moet het verlangen hebben om God te eren of te verheerlijken (7:18; vgl. Romeinen 11:36). Zonder deze houding en zonder dit doel is intellectuele kennis plus ervaringskennis van de God van de bijbel en van zijn leer niet mogelijk. Gehoorzaamheid aan de kennis van Gods geboden leidt tot liefde voor God en Christus (14:21,23). Of omgekeerd leidt de liefde tot God tot dieper inzicht (Efeziërs 3:17-19). Kennis en liefde die met daden gepaard gaan, zijn als een spiraal die steeds verder omhoog voeren. We kunnen niet zeggen dat het verstand of de emoties of de wil van de mens het eerst komt, want Gods soevereine genade blijft altijd het eerst. Met deze houding en met dit doel is iemand pas ‘echt betrouwbaar’. Letterlijk: ‘waar, eerlijk, werkelijk, echt’.

De opleiding in de wet zonder gehoorzaamheid daaraan is schijnheilig (7:19-24). De wet en het doden (7:19-20). De Joden hadden de wet van Mozes gekregen. De Tien Geboden in de wet zegt: “Pleeg geen moord” (Exodus 20:13). Maar de Joodse godsdienstige leiders hielden zich niet aan de wet van Mozes: ze haatten Jezus en wilden hem doden (5:18). De scharen van gewone mensen zijn meestal traag om de samenzweringen van hun eigen godsdienstige leiders te doorzien. Daarom denkt ook deze schare Joden dat Jezus een achtervolgingswaanzin heeft of misschien wel bezeten is. De wet en de besnijdenis (7:21-24). • De besnijdenis was een oud gebruik bij verschillende volken. God heeft de besnijdenis gegeven als *een teken van het verbond* met Abraham, dat men *geloofde* dat God zijn verbond zou houden (Genesis 17:9-14,23-24; 21:4). • Ongeveer 430 jaar later (Galaten 3:17) werd de besnijdenis ook in de wet van Mozes opgenomen als *een teken van de wet*, dat men *beloofde* de wet te gehoorzamen (Leviticus 12:3). In de tijd van Jezus werden kinderen zelfs op een sabbat besneden ten einde de wet van Mozes niet te verbreken. Jezus zei dat als het toegestaan werd om op een sabbat *één lichaamsdeel* (een geslachtsorgaan) ceremonieel te reinigen, waarom zou het verboden zijn om op een sabbat *het hele lichaam inclusief de ziel* van een mens werkelijk te genezen (de man die 38 jaar lang verlamd was, 5:8-10)? De Joden moesten in hun oordeel over wat Jezus op de sabbat deed niet op uiterlijk afgaan, maar een rechtvaardige oordeel vellen (1 Samuel 16:7; vgl. Marcus 2:27-28; 3:4).

De meningen over Jezus als de Messias (7:25-32). De mening van de Joodse godsdienstige leiders telde zwaar (7:25-26). De Joden die in Jeruzalem woonden wisten waarschijnlijk wel dat de Joodse godsdienstige leiders Jezus wilden doden. Maar omdat ze dat nog niet deden, gingen de Joden van Jeruzalem zich afvragen of hun leiders van mening veranderd waren. “Zouden onze leiders werkelijk tot de overtuiging zijn gekomen dat hij de Messias is?” De mening dat Jezus niet de Messias kon zijn (7:27-30), omdat niemand wist waar de Messias vandaan zou komen en men wel wist dat

Jezus uit Nazaret kwam (6:42). Anderen wisten dat de Messias uit Betlehem zou komen (7:41-42; Matteüs 2:3-5). Hierop antwoordde Jezus met *ironie* dat zij hem wel kenden en zelfs wisten waar hij vandaan kwam! Natuurlijk kenden de Joden Jezus niet (als Verlosser en Heer) en wisten ze niet waar hij vandaan kwam (van God de Vader, vgl. 7:28b-29)! Om Jezus persoonlijk te kennen moet iemand eerst wedergeboren worden (1 Korintiërs 2:12-14; 1 Johannes 3:6-9)! God de Vader, die Jezus gezonden heeft, is geen verdichtsel van de verbeelding, maar is 'de echte realiteit' (NBV 'betrouwbaar', vgl. 7:18). De Joden (en andere godsdiensten) verbeelden zich dat zij weten wie 'god' is. Maar Jezus zei dat zij de enige echte en werkelijke God, de God van de bijbel, niet kenden (8:55; 17:25; Matteüs 11:27)! Het verlangen Jezus te arresteren (7:30). Toch deden mensen dat niet, omdat God dat niet toestond! Gods tijd tot en met het juiste uur voor zijn arrestatie, verhoor en kruisiging was nog niet aangebroken (7:6). Zelfs al worden christenen door vijanden omringd en bedreigd, hen zal niets gebeuren zonder de toestemming van God en alleen op het tijdstip dat Hij bepaalt (Matteüs 10:28-30)! Een christen hoeft dus nooit in vrees en angst te leven! Onder het volk waren er velen die in Jezus gingen geloven (7:31) omdat zij de wonderwerken zagen. Maar hun geloof leidde niet tot verlossing, omdat het niet echt, aanhoudend en volhardend was. De Farizeeën en hogepriesters (Sadduceeën) waren aartsvijanden van elkaar, maar hun gemeenschappelijke weerzin tegen Jezus verenigde hen in hun tegenstand tegen Jezus en zijn volgelingen! Ze stuurden gezamenlijk hun 'dienaren', toepasselijk 'onder-roeiërs' of galeislaven genoemd, om Jezus te arresteren. Later werden ook twee andere aartsvijanden, Pilatus en Herodus, 'vrienden' van elkaar in hun gemeenschappelijk doel het Joodse volk te behagen (Lucas 23:12; Handelingen 4:27).

De waarschuwing van Jezus (7:33-36). Hij is nog maar een korte tijd (van oktober 29 n.C. tot mei 30 n.C.) bij hen (7:33). Ongeacht welke complotten zijn vijanden beramen zal hij Gods plan uitvoeren (vgl. Jesaja 14:24,27)! Dan keert hij terug naar zijn Zender. De Joden zullen hem zoeken maar niet kunnen vinden (vgl. 13:33,36). Het Joodse volk zal in wanhoop naar bevrijding zoeken maar dan is het te laat (Lucas 19:41-44; 21:20-24)! Dan kunnen zij niet meer komen waar hij is (7:34). Een verborgen gezegde. *Er komt een tijd dat mensen, die zich steeds verhardten tegen Jezus Christus en zijn woord, zich niet meer kunnen bekeren* (Genesis 6:3 NIV; Psalm 95:8-11; Spreuken 1:24-28; Jesaja 6:9-10; Amos 8:11-12; Matteüs 13:11-15; Handelingen 28:26-27; Hebréeën 3:12; 6:4-8; 10:26-29; 12:17)! Zij zullen in hun zonden (zonder vergeving) sterven (8:21,24)! Wie God de Zoon verwerpt, verwerpt God de Vader (Lucas 10:16).

De uitnodiging van Jezus in de tempel van Jeruzalem (7:37-39). De belofte. De laatste dag van het Loofhuttenfeest was de zevende dag (Numeri 29:2). Dan vond de ceremonie plaats waarbij water uitgegoten werd op het altaar voor de zevende en laatste keer. *'De zichtbare uitgieting van water' was een beeld van de onzichtbare uitgieting van de heilige Geest* (Jesaja 44:3). Vers 37 en 38 is weer een verborgen gezegde. Het gaat om geestelijke dorst naar het eeuwige leven (verlossing). 'Het komen naar Jezus' is een symbool voor 'geloven' in Jezus (6:35) en 'het drinken van het water' is een symbool voor 'het ontvangen van het eeuwige leven' (4:14). Iemand die *aanhoudend en volhardend* in Jezus gelooft zal nooit meer deze geestelijke dorst hebben (4:14; 6:35). Jezus belooft ook dat uit zo iemand rivieren van levend water zullen stromen – een symbool of beeld van de heilige Geest die niet alleen een gelovige mens doet wedergeboren zijn, maar ook volle bevrediging en blijdschap schenkt en vruchtbaar maakt tot zegen voor anderen. De vervulling. Maar deze belofte van Jezus Christus met betrekking tot 'de uitgieting van de heilige Geest' kon pas in vervulling gaan nadat Jezus Christus 'verheerlijkt' werd – d.w.z. na zijn kruisiging, opstanding, hemelvaart en troonsbestijging. Pas dan was zijn verlossingswerk voltooid. Pas dan zou hij de heilige Geest uitstorten over gelovigen (Lucas 24:49; Handelingen 2:17). Pas dan zou hij beginnen om mensen uit alle volken naar zich toe te trekken (Johannes 12:31-32). De kruisiging, de opstanding, de hemelvaart en de uitstorting van de heilige Geest op Pinksteren waren dus essentiële gebeurtenissen in de heilsgeschiedenis!

De reactie van mensen op het onderricht en de uitnodiging van Jezus (7:40-53). De reactie van de schare (7:40-44). Ze bleven verdeeld, maar niemand legde de hand op Jezus. De reactie van de dienaren (7:45-46). De dienaren van de godsdienstige leiders kwamen om Jezus te arresteren (7:32), maar luisterden eerst naar het onderricht en de uitnodiging van Jezus. Toen zij naar de Joodse Raad terugkeerden zonder Jezus gevangen genomen te hebben, zeiden zij, "Nog nooit heeft een mens gesproken zoals deze man spreekt". Het onderricht van Jezus was volkomen uniek en helemaal anders dan dat van de schriftgeleerden (vgl. 1:16-17; vgl. Matteüs 7:28-29). De reactie van de godsdienstige leiders (7:47-49). De godsdienstige leiders probeerden de dienaren te overtuigen dat vragen over de Messias aan *de deskundigen (de schriftgeleerden, de theologen)* overgelaten moesten worden! Als iemand geen speciale studie van de wet gemaakt had, had hij geen recht op een eigen mening. Toen de godsdienstige leiders zagen hoe zij hun grip op het volk aan het verliezen waren, begonnen zij het volk met minachting uit te schelden als 'de schare die de wet niet kent'. De godsdienstige leiders begonnen hun eigen volgelingen te vervloeken! De reactie van Nikodemus, een van de godsdienstige leiders (7:50-53). • *God kan medestanders opwekken uit je tegenstanders!* De Joodse godsdienstige leiders hadden net beweerd dat de schare de wet niet kenden. Nu kenden zij zelf de wet niet of wilden de wet niet kennen, want de wet zegt dat niemand zonder een rechtvaardig verhoor veroordeeld mag worden (Exodus 23:1; Deuteronomium 1:16-17; 16:18-20). • *God kan je tegenstanders tegen elkaar keren!* De godsdienstige leiders keerden zich tegen hun eigen geleerden en probeerden hen door intimidatie te dwingen de 'officiële lijn' van de godsdienstige leiders te volgen! Zij konden het verwijt van Nikodemus onmogelijk tegenspreken. Zij wilden hun fout ook niet erkennen. Dus vielen zij de persoon van Nikodemus aan en stelden hem gelijk aan de vervloekte schare uit Galilea (vgl. de latere Nikodemus, 19:39). De haat van de godsdienstige leiders kwam voort uit hun jaloezie voor Jezus. • God had profeten in Galilea! De profeet Jona kwam uit Galilea (2 Koningen 14:25; Jona 1:1) en waarschijnlijk de profeten Hosea en Nahum ook. Verder zegt de profeet Micha 5:1 dat de Messias niet uit Galilea, maar uit Judea zou komen. In tegenstelling tot Lucas hadden de godsdienstige leiders van de Joden nooit de achtergrond van Jezus goed bestudeerd (Lucas 1:1-4)!